

Nr 380.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till ytterligare lönefyllnad åt en professor vid teologiska fakulteten i Lund; given Stockholms slott den 19 mars 1920.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ekle-siastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att
dels för beredande av ytterligare lönefyllnad för tiden den 1 maj—den 31 december 1920 åt den teologie professor vid Lunds universitet, vilken såsom prebende innehar Husie pastorat, anvisa på *tilläggsstat* för år 1920 ett förslagsanslag, högst 1,026 kronor;

dels ock för beredande av ytterligare lönefyllnad under år 1921 åt bemälda prebendarie anvisa på *extra stat* för år 1921 ett förslagsanslag, högst 1,539 kronor.

De till ärendet hörande handlingarna skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Olof Olsson.

*Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 19 mars 1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BRANTING,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena friherre PALMSTIERNA,
Statsråden: UNDÉN,
THORSSON,
OLSSON,
SANDLER,
NOTHIN,
NILSSON,
ERIKSSON,
SVENSSON,
HANSSON.

Departementschefen, statsrådet Olsson anförde härefter:

*Ytterligare
lönefyllnad åt
en professor
vid teologiska
fakulteten i
Lund.*

Då jag den 7 sistlidne januari underställde Kungl. Maj:ts prövning de särskilda medelsbehov, som under åttonde huvudtiteln borde tillgodoses genom anslag å tilläggsstat för år 1920, hemställde jag under punkt 28, det Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen att, i avbidan på proposition angående prebendeinstitutionens upphörande, beräkna på *tilläggsstat* för år 1920 för Lunds universitet ett förslagsanslag, högst 1,030 kronor.

Vid föredragning nämnda dag av de frågor, som tillhörde regleringen av riksstatens åttonde huvudtitel för år 1921, hemställde jag under punkt 97 om framläggande av förslag till riksdagen att, i avbidan på förutberörda proposition, beräkna ett belopp av 24,820 kronor, därav 22,148 kronor såsom ökning av det ordinarie bestämda anslaget till universitetet i Lund och 2,672 kronor såsom förslagsanslag, högst, på extra stat för år 1921.

Förstnämnda belopp, 1,030 kronor, var avsett att utgå såsom ytterligare lönefyllnad för tiden den 1 maj—den 31 december 1920 åt den teologie professor vid Lunds universitet, vilken såsom prebende innehade Husie pastorat. I det uti 1921 års riksstat beräknade beloppet, 24,820 kronor, ingick, utom andra poster, även ett belopp, avsett såsom ytterligare lönefyllnad åt bemälda prebendarie för år 1921.

Det har befunnits lämpligt att särskilt för sig behandla förevarande fråga om ytterligare lönefyllnad åt prebendarien i Husie, enär detta spörsmål icke har något direkt samband med den ifrågasatta prebendeindragningen utan föranledes av den minskning i behållna inkomster från Husie pastorat, som inträtt i och med ny lönereglerings ikraftträdande därstädes.

I och för frågans betydande torde det vara nödigt att lämna en kortfattad redogörelse för det viktigaste av innehållet i de till ärendet hörande handlingarna.

I en den 14 mars 1919 dagtecknad framställning till det större akademiska konsistoriet i Lund har teologiska fakulteten därstädes anfört, bland annat, följande:

Genom Kungl. Maj:ts resolution den 13 september 1918 hade ny lönereglering för prästerskapet i Stora Uppåkra och Flackarps församlingars pastorat, vilket vore prebende åt en av fakultetens ledamöter, fastställt att gälla från och med den 1 maj 1921. Det lönebelopp, som genom sagda resolution tillerkänts kyrkoherden i pastoratet, uppginge till sammanlagt 4,585 kronor. De utgifter, som prebendarien i sin egenskap av kyrkoherde måste årligen vidkännas, belöpte sig inalles till omkring 2,465 kronor, och prebendeinnehavarens nettobehållning bleve således allenast 2,120 kronor. Med tillägg av dittills från universitetet utgående lönefyllnad komme lönen för här ifrågavarande professor att högst avsevärt understiga vanlig professorslön. Med all säkerhet bleve förhållandet likartat även beträffande övriga prebendeinnehavare, sedan nya löneregleringar trätt i kraft för dem i sagda egenskap tillkommande pastorat, något som inträffade i fråga om Husie pastorat år 1920, Stångby pastorat och Västra Kärrestorps pastorat år 1921, Hällestads pastorat år 1923 och Lunds pastorat år 1925. Då nya löneregleringar för sagda pastorat ännu icke blivit fastställda, kunde emellertid fakulteten i fråga om dem icke verkställa någon beräkning angående prebendariens nettobehållning utan allenast meddela uppgift å de avdrag, som borde beräknas. Under åberopande av vad sålunda anförts anhölle fakulteten, att konsistoriet ville hos Kungl. Maj:t antingen begära

ytterligare lönefyllnad åt de teologie professorerna vid Lunds universitet eller ock hemställa om viss av fakulteten närmare angiven ändring i prästlöne-regleringslagen. Fakulteten fäste tillika uppmärksamheten därpå, att extra ordinära åtgärder måste vidtagas i fråga om den professur, vars innehavare vore kyrkoherde i Husie, enär den nya löneregleringen för detta pastorat trädde i kraft redan den 1 maj 1920.

I anledning av fakultetens berörda framställning har det större akademiska konsistoriet — efter det yttrande i ämnet avgivits av universitetets drätsel-nämnd — i skrivelse till kanslersämbetet för rikets universitet den 21 maj 1919 hemställt, att kanslersämbetet måtte medverka därtill, att den nuvarande ordningen för avlöning av de professorer inom teologiska fakulteten, som innehade prebendepastorat, fortfarande efter fastställande av nya löneregleringar för dessa pastorat finge äga bestånd, eller, om en dylik anhållan icke kunde vinna bifall, att erforderliga anslag av statsmedel beviljades till lönefyllnad åt dessa professorer, vilka dessutom i sådant fall borde förklaras berättigade till ålderstillägg i likhet med andra universitetsprofessorer.

Under hänvisning till universitetsmyndigheternas framställningar har kanslersämbetet i skrivelse till Kungl. Maj:t den 30 augusti 1919 hemställt om avlåtande av proposition till 1920 års riksdag om beviljande, på sätt det större akademiska konsistoriet alternativt föreslagit, av erforderliga anslag till lönefyllnad åt de professorer inom teologiska fakulteten vid universitetet i Lund, vilka vore innehavare av prebendepastorat.

Genom remiss den 10 oktober 1919 har därefter den av Kungl. Maj:t genom beslut den 16 maj 1919 tillsatta kommittén för utredning av frågan om förändrad kyrklig indelning och organisation i vissa delar av Lunds stift, den så kallade Skånekommittén — vilken kommitté genom Kungl. Maj:ts beslut den 1 augusti 1919 fått i uppdrag att yttra sig jämväl rörande möjligheten och lämpligheten av prebendeinstitutionens i riket upphörande — anbefallts att till Kungl. Maj:t inkomma med utlåtande i förevarande ärende.

Med anledning härav har Skånekommittén den 3 november 1919 avgivit utlåtande i saken samt däruti anfört, bland annat, följande:

Kommittén hade för avsikt att i det betänkande, som kommittén senare ärnade avgiva rörande ifrågasatt upphörande av prebendeinstitutionen, yttra sig angående de lönefyllnadsbelopp, som på grund av ny löne-reglerings ikrafträdande i ett visst prebendepastorat eller prebendenaturens

upphävande kunde beräknas bliva erforderliga för vederbörande teologie professorer för tiden efter den 31 december 1920. I fråga om Husie pastorat, där gällande lönerreglering ginge till ända före nyssnämnda dag, vore det nödigt, att kommittén avgåve särskilt yttrande angående den förhöjning av lönefyllnadsbidraget, som möjligen borde tillerkännas prebendarien i sagda pastorat för tiden den 1 maj—den 31 december 1920.

I detta hänseende yttrar kommittén:

»Sagde prebendarie uppbär för närvarande såsom bidrag från universitetets löningsfond 3,921 kronor, vilket bidragsbelopp blivit bestämt med hänsyn därtill, att Husie pastorat beräknats lämna prebendarien en behållen årlig inkomst av 3,579 kronor (se propositionen nr 244 till 1913 års riksdag angående upphörande av Västra Skrävlinge församlings prebendeegenskap m. m.).

Genom resolution den 1 oktober 1919 har ny lönerreglering fastställts för prästerskapet i Husie pastorat att gälla från och med den 1 maj 1920. Kyrkoherdens lön har därvid bestämts till 4,525 kronor. De avdrag, som böra göras från sagda lönebelopp, synas, i huvudsaklig överensstämmelse med de av teologiska fakulteten förslagsvis angivna beloppen, kunna beräknas på följande sätt:

viverersättning till vice pastor	kronor 1,800: —
vikariearvode till d:o (5 % å lönen)	> 226: 25
änke- och pupillkassan (2 % å lönen)	> 90: 50
annua exponenda (biskopens cathedraticum 0: 75; änkehjälp 3: —; avgiften till en understödsfond för behövande prästmän inom stiftet, utgörande 0,2 % av den reglerade lönen, har jämlikt beslut av 1919 års prästmöte upphört den 1 maj 1919)	> 3: 75
änkegenant	> 33: 75
Oxie änkekassa	> 27: 35
utgifter för resor mellan stiftsstad och prebendepastoratet samt diverse representationskostnader, som enligt gammal hävd åvila prebendarien i samband med visitationer, prästmöten och änkekassans sammanträden m. m.	< 300: —
	Summa kronor 2,481: 60

Den behållna årliga inkomsten av pastoratet efter ny lönerreglering torde således kunna uppskattas till 2,040 kronor, det vill säga 1,539 kronor

mindre än det inkomstbelopp, varmed man räknade, då det nu utgående löningsbidraget fixerades. För tiden efter den 30 april 1920 synes följaktligen det nuvarande kontanta anslaget till ifrågavarande professur, 3,921 kronor, böra förhöjas med 1,539 kronor för år räknat, det vill säga för tidsperioden den 1 maj—den 31 december 1920 med 1,026 kronor eller i avrundat tal 1,030 kronor.

Enär den professor, vilken såsom prebende innehar Husie pastorat, äger bekomma ålderstillägg i vanlig ordning, lära inga nya bestämmelser rörande rätten till dylikt tillägg vara erforderliga.»

Vidare har över förevarande framställning utlåtande den 28 november 1919 avgivits av statskontoret, vilken myndighet hemställt, det Kungl. Maj:t täcktes föreslå 1920 års riksdag att på tilläggsstat till riksstaten för år 1920 under åttonde huvudtiteln för här ifrågavarande ändamål uppföra ett förslagsanslag, högst 1,026 kronor.

I fråga om tiden efter 1920 års utgång har Skånekommittén i sitt den 13 november 1919 avgivna betänkande angående prebendeinstitutionens upphävande hemställa, att ett belopp av 509 kronor måtte beviljas såsom ytterligare lönefyllnad för tiden den 1 januari—den 30 april 1921 åt den teologie professor vid Lunds universitet, vilken såsom prebende innehade Husie pastorat. Enligt kommitténs mening borde Husie befrias från sin prebendenatur den 1 maj 1921 på samma gång som tre andra professorsprebenden, och för tiden från och med sistnämnda dag borde ytterligare lönefyllnad beviljas vederbörande professorer med vissa av kommittén i betänkandet angivna belopp.

Departementschefen.

Den i ärendet förebragta utredningen synes mig otvetydigt giva vid handen, att den teologie professor vid Lunds universitet, vilken såsom prebende innehar Husie pastorat, för tiden efter ny lönereglerings ikraftträdande i sagda pastorat den 1 maj 1920 är i behov av ytterligare lönefyllnad av statsmedel, därest icke hans sammanlagda löneinkomster skola komma att avsevärt understiga en vanlig professorslön, 7,500 kronor. Då jag icke har något att erinra mot den av Skånekommittén verkställda beräkningen rörande behållna årliga inkomsten av pastoratet i fråga, anser jag, att det nuvarande kontanta anslaget till berörda professur bör från och med den 1 maj 1920 förhöjas med 1,539 kronor för år räknat.

Enär frågan huruvida Husie pastorats prebendenatur icke kommer att upphöra redan den 1 maj 1921 ännu icke är avgjord, samt, såsom jag

förut i annat sammanhang meddelat, jag icke ansett lämpligt, att frågan om den förhöjning i vederbörande professors lönefyllnadsbelopp, vilken för-
anleddes av prebendenas indragning, redan vid innevarande års riksdag
göres till föremål för prövning, torde det vara lämpligast, att man räknar
med att ytterligare lönefyllnad kommer att utgå under hela år 1921 efter
ett belopp av 1,539 kronor för år räknat.

Under återopande av vad jag sålunda anfört, får jag hemställa, det
Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen att

dels för beredande av ytterligare lönefyllnad för tiden
den 1 maj—den 31 december 1920 åt den teologie pro-
fessor vid Lunds universitet, vilken såsom prebende inne-
har Husie pastorat, anvisa på *tilläggsstat* för år 1920
ett förslagsanslag, högst 1,026 kronor;

dels ock för beredande av ytterligare lönefyllnad
under år 1921 åt bemälde prebendarie anvisa på *extra*
stat för år 1921 ett förslagsanslag, högst 1,539 kronor.

Denna av statsrådets övriga ledamöter tillstyrkta
hemställan biföll Hans Maj:t Konungen; och skulle
proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll
utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Harald Frisk.
